

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/183474,Obchody-80-rocznicy-powstania-w-getcie-warszawskim-Warszawa-19-kwieciana-2023.html>
03.05.2024, 08:04

Obchody 80. rocznicy powstania w getcie warszawskim - Warszawa, 19 kwietnia 2023

Główne uroczystości państwowe odbyły się na placu Bohaterów Getta
Warszawskiego w Warszawie

80 ROCZNICA
WYBUCHU POWSTANIA
W GETCIE WARSZAWSKIM

80TH ANNIVERSARY
OF THE OUTBREAK
OF THE WARSAW GHETTO UPRISING

Obchody 80. rocznicy powstania w getcie warszawskim - Warszawa, 19 kwietnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody 80. rocznicy powstania w getcie warszawskim - Warszawa, 19 kwietnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody 80. rocznicy powstania w getcie warszawskim - Warszawa, 19 kwietnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody 80. rocznicy powstania w getcie warszawskim - Warszawa, 19 kwietnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody 80. rocznicy powstania w getcie warszawskim – Warszawa, 19 kwietnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody 80. rocznicy powstania w getcie warszawskim – Warszawa, 19 kwietnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody 80. rocznicy powstania w getcie warszawskim – Warszawa, 19 kwietnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody 80. rocznicy powstania w getcie warszawskim – Warszawa, 19 kwietnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Obchody 80. rocznicy powstania w getcie warszawskim – Warszawa, 19 kwietnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Prezes IPN dr Karol Nawrocki i jego zastępca dr Mateusz Szpytma przy symbolicznym grobie Pawła Frenkela na Cmentarzu Żydowskim – Warszawa, 19 kwietnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Prezes IPN dr Karol Nawrocki i jego zastępca dr Mateusz Szpytma przy symbolicznym grobie Pawła Frenkela na Cmentarzu Żydowskim – Warszawa, 19 kwietnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

W środę, 19 kwietnia, przypada 80. rocznica wybuchu powstania w getcie warszawskim, największego zbrojnego zrywu Żydów w czasie II wojny światowej, a także pierwszego powstania wielkomiejskiego w okupowanej Europie. Było ono odpowiedzią na rozpoczęcie przez Niemców akcji ostatecznej likwidacji getta. W nierównej, trwającej prawie miesiąc walce słabo uzbrojeni bojownicy Żydowskiej Organizacji Bojowej oraz Żydowskiego Związku Wojskowego stawili opór żołnierzom z oddziałów SS, Wehrmachtu, Policji Bezpieczeństwa i formacji pomocniczych. To tragiczne i heroiczne powstanie stało się symbolem oporu Żydów z Polski wobec Holokaustu

W południe przed pomnikiem Bohaterów Getta na warszawskim Muranowie rozpoczęły się oficjalne uroczystości upamiętniające powstańczy zryw. Wzięli w nich udział m.in. prezydenci: Polski – Andrzej Duda, Izraela – Isaac Herzog i Niemiec – Frank-Walter Steinmeier oraz przedstawiciele najwyższych władz państwowych, wojska, parlamentarzyści z Europy i świata, reprezentanci korpusu dyplomatycznego, przedstawiciele Kościołów i wspólnot religijnych, w tym wspólnot i gmin żydowskich z Polski i całego świata. Wśród zaproszonych gości byli ocaleni z Zagłady, a także Polacy ratujący Żydów podczas okupacji niemieckiej, Sprawiedliwi wśród Narodów Świata. Instytut Pamięci Narodowej reprezentował prezes – dr Karol Nawrocki.

– Powstanie w getcie warszawskim jest dla mnie, prezydenta Polski, i dla nas potomnych przede wszystkim symbolem męstwa, determinacji i odwagi. Woli walki o wolność, woli samodecydowania o sobie. Niezwykłej, szaleńczej odwagi, absolutnej determinacji – mówił podczas uroczystości prezydent Andrzej Duda. Z ust pozostałych mówców padały słowa o konieczności pamięci o Zagładzie, o heroizmie powstańców, aby ta straszliwa lekcja historii była przestrogą także na przyszłość i nigdy nie musiała się powtórzyć. Podczas obchodów odczytano apel pamięci, odmówiono wspólną modlitwę za pomordowanych, a prezydenci Polski, Izraela i Niemiec złożyli wieńce przed pomnikiem Bohaterów Getta.

Wcześniej, w godzinach porannych prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki i zastępca prezesa – dr Mateusz Szpytma oddali hołd jednemu z przywódców powstania w getcie warszawskim, dowodzącemu Żydowskim Związkiem Wojskowym Pawłowi Frenkelowi, składając wieniec na jego symbolicznym grobie na Cmentarzu Żydowskim na warszawskiej Woli.

Również dzisiaj, o godzinie 10.00, na skwerze Hoovera przy Krakowskim Przedmieściu w Warszawie odbyło się uroczyste otwarcie wystawy Instytutu Pamięci Narodowej [„Prosimy Cię, Boże, o walkę krwawą...”](#), przygotowanej w 80. rocznicę powstania w getcie warszawskim. Ekspozycję otworzyli prezes IPN dr Karol Nawrocki i dyrektor Oddziału IPN w Warszawie dr Tomasz Łabuszewski, jeden z autorów wystawy.

Upamiętnieni zostali także [żołnierze Armii Krajowej, którzy udzielali pomocy powstańcom w getcie warszawskim](#). Tablica im poświęcona została odsłonięta w przeddzień głównych uroczystości.

Natomiast w piątek 21 kwietnia w Centralnym Przystanku Historia im. Janusza Kurtyki w Warszawie odbędzie się [sesja naukowa „Opór Żydów przeciwko Niemcom na okupowanych ziemiach polskich”](#), poświęcona formom oporu, podejmowanym przez ludność żydowską w obliczu Holokaustu.

IPN od wielu lat zajmuje się badaniami historii Zagłady i stosunków polsko-żydowskich. Polecamy Katalog publikacji IPN na ten temat z lat 2000–2022 ([wersja polska](#), [wersja angielska](#))